

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.II.20.019/2015/4. szám

A Szegedi Ítéltábla a dr. Generál Ivett által képviselt I. r. és a **II.r.** felpereseknek - a dr. Strugner Ágnes ügyvéd által képviselt alperes ellen szerzői jog megsértésének megállapítása és egyéb követelés iránt indított perében a Gyulai Törvényszék 2014. október 9. napján kelt 17.P.20.111/2013/28. számú ítélete ellen a I., II. r. felperesek részéről 29. és 33. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezéseit **részben, az alábbiak szerint megváltoztatja.**

Kötelezi az alperest, hogy az elsőfokú ítéletben megállapított marasztalási összeg után fizessen meg a II. r. felperesnek 2012. június 21. napjától 2013. június 30. napjáig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 százalékkal, 2013. július 1. napjától a kifizetés napjáig pedig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat 8 százalékponttal növelt értéke szerinti kamatát.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a II. r. felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 600 000 (hatszázezer) Ft másodfokú perköltséget, valamint az állami adóhatóság külön felhívására a Magyar Államnak 2 255 500 (kétfmillió-kétszázötvenötezer-ötszáz) Ft fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I N D O K O L Á S

A „**(kiadvány címe)**” című, „kezdő és újrakezdő szint **(kiadvány alcíme)** és mindenkinek, aki velük dolgozik” alcímű kiadvány szerzője az I. r. felperes, míg annak kiadója a felperesek közötti kiadói szerződés alapján a II. r. felperes. A II. r. felperes a kiadványt a **(internetes oldal neve)** internetes oldalán hirdeti eladásra bruttó 9345 Ft-os - a hirdetés szerint - kedvezményes áron azzal, hogy az a személy, aki a szerzői jog megsértésével jut a kiadványhoz vagy adja azt tovább, a kedvezményes vásárlás jogát elveszíti, ebben az esetben a 90 %-os kedvezmény érvényét veszti.

Az alperes az **(A.)** Kft.-től megrendelte az egy könyvből és két db CD lemezen rögzített hanganyagból álló kiadvány egy angol és egy német nyelvű példányát, azt lefordíttatta francia nyelvre, majd sorszámmal ellátva saját nevével és logójával **„(sokszorosított kiadvány elnevezése)** címmel a felperesi kiadvánnyal egyező tartalommal 2 x 300 példányban angol és

francia nyelven sokszorosított, és az így sokszorosított kiadványokat alkalmazottai között szétosztotta.

A felperesek feljelentése alapján a NAV Dél-alföldi Regionális Igazgatóságának Békés Megyei Adóigazgatósága Vizsgálati Osztálya nyomozást indított az ügyben, ennek során az alperes által a munkavállalótól visszagyűjtött példányokat lefoglalta.

A felperesek keresetükben kérték annak megállapítását, hogy az alperes a fenti magatartásával az I. r. felperes szerzői jogát megsértette, kérték továbbá az alperes kötelezését a jogsértés abbahagyására, a további jogsértéstől való eltiltásra, elégtételadásra, és a jogsértéssel előállított kiadványokra vonatkozó adatszolgáltatásra. A fentieken túl a II. r. felperes 20 745 900 Ft megfizetésére kérte kötelezni az alperest kártérítés címén. A kártérítés összegét 222 példány kedvezmény nélküli, azaz kiadványonként 93 450 Ft forgalmi értéke alapján jelölte meg.

Az alperes ellenkérelmében a szerzői jogsértés tényét elismerte, a kártérítés összegét azonban bruttó 9345 Ft-os egységár figyelembevételével kérte meghatározni, levonva abból az előállítás és az e-learning tananyag költségét, valamint a CD-lemezek árát. Ezt meghaladóan a II. r. felperes kártérítési igényének elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság a 4. sorszámú, 2013. október 17. napján kelt és jogerőre emelkedett rész- és közbenső ítéletével megállapította, hogy az alperes megsértette az I. r. felperes szerzői jogát a kamionos angol nyelvű kiadvány sajátjaként való megjelentetésével. Eltiltotta az alperest a további jogsértéstől és - a kártérítési igény kivételével - az egyéb kereseti követeléseket illetően az alperest az abban foglaltak szerint marasztalta.

Az ezt követően 28. sorszám alatt hozott ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a II. r. felperesnek 15 napon belül 2 579 400 Ft-ot, míg ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Az alperest 190 800 Ft, a II. r. felperest pedig 1 090 000 Ft eljárási illeték állam javára történő megfizetésére kötelezte. A perköltség viseléséről akként rendelkezett, hogy az alperes az I. r. felperes javára 19 050 Ft, míg a II. r. felperes az alperes javára 750 000 Ft megfizetésére köteles. Figyelemmel arra, hogy a szerzői jogsértés tényének megállapítsa, valamint az objektív szankciók körében jogerős döntés született, kizárólag azt vizsgálta, hogy a II. r. felperesnek a jogsértéssel okozati összefüggésben elmaradt vagyoni előny címén milyen mértékű kára keletkezett. Megállapította, az alperes a kiadványt darabonként 8900 Ft + áfa áron rendelhetne volna meg, azaz jogszerű alperesi magatartás esetén ezt az összeget kellett volna egy csomagért megfizetnie. Közömbösnek ítélte a termék II. r. felperes által megjelölt teljes árát, miután a II. r. felperes bármely megrendelő számára 90 %-os kedvezménnyel tette hozzáférhetővé a kiadványt, így az elmaradt haszna csupán az az összeg lehet, amitől azért esett el, mert az alperes a terméket nem tőle rendelte meg. Erre tekintettel egy csomag áráként 9345 Ft-ot fogadott el, amelyből levonásba helyezte az előállítás 747 Ft-os költségét (200 Ft a CD-lemezek értéke, 547 Ft az előállítási költség), így a kártérítés alapjaként csomagonként 8598 Ft-ot vett figyelembe. Elfogadta azt az alperesi állítást, hogy 300 példányban sokszorosította a kiadványt, így azt felszorozva az egy csomaghoz kapcsolódóan felmerülő kár összegével, az alperest 2 579 400 Ft megfizetésére kötelezte. A kártérítés összegének meghatározása során figyelmen kívül hagyta a tananyag színvonalát, a szerző ismertségét, szakmai elismertségét, és nem vizsgálta, hogy az I. r. felperes által készített kiadványokat mely országokban forgalmazták, miután e körülmények a kártérítés mértékét nem befolyásolták. Mint szükségtelent mellőzte a szakértői bizonyítást a kiadvány értékének megállapítása végett, rámutatva, hogy a mű értékét a II. r. felperes maga határozta meg, annak megítélése pedig, hogy a kedvezményes, avagy a kedvezmény nélküli árat kell a kártérítés alapjaként figyelembe venni, nem a szakértő kompetenciájába tartozik.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a II. r. felperes terjesztett elő fellebbezést, elsődlegesen annak megváltoztatása, a kereseti kérelmének teljes egészében helyt adó döntés meghozatala, míg másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése és az első fokon eljáró bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat meghozatalára utasítása iránt. Az elsődleges fellebbezésében kifejtette, azok a jogosulatlan felhasználók, akik nem tőle, mint kiadótól, illetve az ő megbízása alapján eljáró harmadik személytől rendelték meg a kiadványt, az előállítási költséggel nem csökkentett teljes vételárat, azaz 89 000 Ft-ot kötelesek megfizetni, a kedvezményes ár csak azokat a felhasználókat illeti, akik a tananyagot a szerzői jogok tiszteletben tartásával szerzik meg. Kiemelte, a honlapján szerepelt ez a tartalmú figyelmeztetés, és az eladási ár, emellett a tényleges forgalmi érték meghatározáskor jelentősége van annak, hogy a perbeli mű egyedülálló a nemzetközi logisztikai piacon. Kifogásolta, hogy ezt a körülményt az elsőfokú bíróság nem értékelte, és nem vette figyelembe azt sem, hogy a felperes engedélye nélkül előállított mű tartalmilag teljesen megegyezik az eredetivel. Csatolta a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalánál működő Szakértői Testület Szjszt.17/2004. számú állásfoglalását, amely szerint a szerzőt a mű áfa-nélkül számított eladási árának 7-10 %-a illeti meg kártérítésként. A kártérítés mértékének meghatározása érdekében kérte a szakértői testület szakvéleményének beszerzését.

Kártérítési igényét további 293 db francia nyelvű kiadvány után is érvényesíteni kívánta, igényt tartott továbbá a kártérítés összege után 2012. június 20. napjától kezdődően a Ptk. 301/A. §-a szerinti mértékű kamat megfizetésére.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet fellebbezéssel érintett rendelkezéseinek helybenhagyására irányult. Az elsőfokú eljárásban előterjesztett védekezését fenntartva kiemelte, a II. r. felperes az elsőfokú eljárás során 300 db kiadvány után kért kártérítést, a fellebbezésben megjelölt további 293 példányra vonatkozó igénye olyan keresetváltoztatásnak minősül, amelyre a Pp. 146. § (1) bekezdése alapján a fellebbezési eljárásban nincs lehetőség.

A fellebbezés túlnyomórészt alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a perben releváns tényállást helyesen állapította meg, a feltárt bizonyítékokat okszerűen mérlegelte, a kereset tárgyában a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelő döntést hozott, ítélete indokaival az ítélet tábla egyetért. A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel az alábbiakra kíván rámutatni.

Az nem volt vitás a perben, hogy az alperes a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény 94. § (2) bekezdése értelmében az 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) deliktualis felelősségre vonatkozó szabályai szerint kártérítési felelősséggel tartozik a felperesi kiadvány jogszerűtlen felhasználásával okozati összefüggésben a II. r. felperesnek okozott károkért, azaz a követelés jogalapját az alperes elismerte. A jogvita tárgyát jelen fellebbezési eljárásban már kizárólag a jogsértéssel okozott kár mértéke képezte.

A Ptk. 355. § (4) bekezdése értelmében kártérítés címén a károkozó körülmény folytán a károsult vagyonában beállott értékcsökkenést és az elmaradt vagyoni előnyt, továbbá azt a kárpótlást vagy költséget kell megtéríteni, amely a károsultat ért vagyoni és nem vagyoni hátrány csökkentéséhez vagy kiküszöböléséhez szükséges. A II. r. felperes elmaradt vagyoni előny címén jelölte meg kárigényét, ezért a Pp. 164. § (1) bekezdése szerint a perben őt terhelte annak a bizonyítása, hogy milyen összegű jövedelemtől esett el az alperes jogsértő magatartása következtében. Amint azt az elsőfokú bíróság is helyesen megállapította, a II. r. felperes elmaradt jövedelme abban az összegben jelölhető meg, amelyre a II. r. felperes szert tehetett volna abban az esetben, ha az alperes a kiadványokat a szerzői jogok sérelme nélkül, jogszerűen rendeli meg. Jogszerű megrendelés esetén

a II. r. felperesnek kiadványonként 9345 Ft bevétele keletkezett volna, amely összeg azonban - az elsőfokú bíróság által ugyancsak helyesen hivatkozott káronszerzés tilalma folytán - csökkentendő az előállítás költségével, az ugyanis a perbeli kiadványok esetén a II. r. felperesnél ténylegesen nem merült fel.

Az ítéletábra nem kívánja kétségbe vonni a II. r. felperesnek azt az állítását, miszerint a perbeli szótár jelentős szellemi értéket képvisel, magas szakmai színvonalú, esetlegesen a nyelvkönyvek piacán egyedülálló, de ezek a körülmények - ahogyan arra az elsőfokú bíróság is helytállóan utalt ítélete indokolásában - a forgalmi érték, ezáltal a kártérítés mértékének meghatározása szempontjából közömbösek, e tekintetben kizárólag az vizsgálendő, hogy a kiadványok engedély nélküli sokszorosítása folytán milyen hozamtól esett el a II. r. felperes. Nincs jelentősége ebből a szempontból annak, hogy a II. r. felperes a 9345 Ft-os árat kedvezményes árként hirdette. Kedvezményes árról ugyanis abban az esetben lehetne beszélni, ha a kedvezményt csak bizonyos személyi kör részére biztosította volna a II. r. felperes, vagy meghatározott időintervallumon belüli, vagy bizonyos mennyiséget elérő megrendelés, esetleg egyéb feltétel teljesítése esetén nyújtotta volna. A II. r. felperes azonban a kedvezmény biztosítását semmilyen feltételhez nem kötötte, valójában a kedvezményesként feltüntetett ár volt a kiadvány tényleges ára, amely áron bárki, így az alperes is beszerezhetne volna a művet a II. r. alperestől. Az, hogy a II. r. felperes a mű valós értékét 93 450 Ft-ban határozta meg, nem jelenti azt, hogy az ténylegesen is ilyen piaci értéket képviselt, azaz hogy ilyen áron tudta volna a szótárt értékesíteni. Annak sincs jelentősége, hogy jogszerűtlen felhasználás esetére a kiadvány árát, azaz az érvényesíteni kívánt kárigényét darabonként 93 450 Ft-ban jelölte meg. A jogszerűtlen felhasználással okozott kár mértéke ugyanis nem az az összeg, amit a szerzői jog jogosultja ekként megjelöl, hanem az a tényleges vagyonsökkenés vagy jövedelemkiesés, ami a jogsértéssel okozati összefüggésbe hozható.

Helytállóan mellőzte az elsőfokú bíróság a szótár forgalmi értékének megállapítására szakértői bizonyítás elrendelését. Erre ugyanis akkor lett volna szükség, ha az alperes vitatta volna a jogsértés tényét, vagy a kiadvány nem került volna kereskedelmi forgalomba. A perbeli esetben azonban ezek egyikéről sincs szó, a jogsértés tényét az alperes elismerte, e tekintetben az elsőfokú bíróság részítéletet is hozott, és az a körülmény sem volt vitás, hogy a szótár kereskedelmi forgalomba hozatala megtörtént, azt a II. r. felperes az ACE Service Kft-vel kötött szerződés alapján értékesítette.

A felperes fellebbezésében további 293 db francia nyelvű szótár tekintetében terjesztett elő kártérítési követelést, ez azonban meg nem engedett keresetfelemelésnek minősül. A Pp. 146. § (1) bekezdése szerint ugyanis a felperes a keresetét az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztéséig változtathatja meg, erre viszont a perbeli esetben nem került sor. A felperes az elsőfokú eljárásban 300 angol nyelvű kiadvány után érvényesített kártérítési igényt, az ezt meghaladó mennyiségű, francia nyelvű kiadványok tekintetében kizárólag jogfenntartó nyilatkozatot tett, azok után azonban kereseti kérelmet a tárgyalás berekesztésének időpontjáig nem terjesztett elő, ezért a Pp. 247. § (1) bekezdése szerint ez utóbb előterjesztett igényének érdemi elbírálására a fellebbezési eljárás során már nem kerülhetett sor. Ezzel szemben a Pp. 146. § (5) bekezdés c) pontja értelmében nem keresetváltoztatás az, ha a felperes keresetét az eredetileg nem követelt járulékokra is kiterjeszti, Ebből következően nem volt akadálya annak, hogy a II. r. felperes az elsőfokú ítélet szerinti marasztalási összeg után a másodfokú eljárásban késedelmi kamatot követeljen, ezért az ítéletábra az elsőfokú ítéletben meghatározott összeg után a Ptk. 301/A. §-a szerinti mértékű kamat megfizetésére kötelezte az alperest.

A kifejtettekre tekintettel az ítéletábra a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét - kizárólag a kamatfizetési kötelezettségre kiterjedően - részben megváltoztatta, egyebekben

helybenhagyta.

A felperes fellebbezése az ügy érdemét illetően megalapozatlannak bizonyult, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles viselni az alperes fellebbezési eljárás során felmerült költségeit, amelynek összegét az ítélet tábla a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (6) bekezdése alapján a kifejtett alperesi ügyvédi tevékenységgel arányosan, a fellebbezési érték alapján számíthatóhoz képest mérsékelt összegben állapította meg.

A fellebbezés sikertelenségére figyelemmel a II. r. felperes viselni köteles a Pp. 78. § (1) bekezdése, valamint az Itv. 74. § (3) bekezdése szerint alkalmazandó 6/1986 (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján a feljegyzett másodfokú eljárási illetéket, amelynek összegét az ítélet tábla az alábbiak szerint állapította meg:

A II. r. felperes fellebbezésében egyfelől kérte egy kiadvány árának felemelését 93 450 Ft-ra, így az elsőfokú ítélet szerinti 300 példány figyelembevételével az ehhez kapcsolódó másodfokú pertárgyérték 25 455 600 Ft-ban határozható meg (84 852 x 300). E fellebbezési pertárgyérték után a feljegyzett fellebbezési eljárási illeték összege az 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 46. § (1) bekezdése alapján 2 036 400 Ft. A fentiekben kifejtettek szerint érdemben nem volt vizsgálható a II. r. felperesnek a további 293 db szótárt érintő kártérítési igénye, amelynek pertárgyértéke 27 380 000 Ft (93 450 x 293). Az e pertárgyértékhez kapcsolódóan feljegyzett másodfokú eljárási illeték összege 2 190 500 Ft. Az Itv. 58. § (1) bekezdés f) pontjának megfelelő alkalmazásával ennek az összegnek a 10 %-át, azaz 219 050 Ft-ot köteles megfizetni a II. r. felperes, így az általa viselendő másodfokú illeték mindösszesen 2 255 500 Ft.

Szeged, 2015. április 22.

Dr. Szeghő Katalin sk
a tanács elnöke

Bereczkyné dr. Lengyel Nóra sk.
előadó bíró

Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.
táblabíró